

Nr 5.

Ankom till riksdagens kansli den 9 april 1929 kl. 3 e. m.

Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande, nr 5, med anledning av väckt motion angående tillsättande av trafikpoliser i de olika länen.

I en inom andra kammaren väckt och till dess tredje tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 97, har herr Lindmark hemställt, att riksdagen må besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag rörande tillsättande av trafikpoliser i de olika länen.

Motionen.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har i vederbörlig ordning inhämtat yttrande över motionen från samtliga länsstyrelser samt dessutom berett Kungl. Automobilklubben tillfälle att inkomma med yttrande. Samtliga dessa yttranden äro såsom bilagor fogade till detta utlåtande.

Yttranden.

Ätta länsstyrelser och överståthållarämbetet tillstyrka motionen, medan fjorton länsstyrelser och Kungl. Automobilklubben avstyrka densamma. Två länsstyrelser förorda utredning om andra lämpliga åtgärders vidtagande.

Utskottet delar motionärens uppfattning, att väglagens, motorfordonsförordningens och vägtrafikstadgans bestämmelser böra följas och att kontroll på efterlevnaden är nödvändig. Om vilka metoder, som därvid böra komma till användning, kunna däremot delade meningar råda.

Utskottet.

Som i motionen framhålles är vid kontrollens utövande överraskningsmomentet av största betydelse. Utskottet betvivlar emellertid, att detta skulle komma helt till sin rätt, om särskilda trafikpoliser anställdes i de olika länen, ty dessa poliser och deras bilar eller motorcyklar med registreringsnummer skulle tämligen snart bli allmänt kända. Ett system med särskilda trafikpoliser skulle dessutom sannolikt komma att ställa sig ganska dyrbart, även om antalet skulle inskränkas till en eller två i varje län.

Av statsmakterna redan vidtagna åtgärder ger den möjlighet till kontroll på förevarande område, som finnes vara av behovet påkallad. Sålunda har vid bestämmande av anslaget till polisväsendet i ersättning åt polisdistrikten även tagits i beräkning, att reservpolispersonalen kan användas av länsstyrelserna för övervakande av motorfordonstrafiken (se prop. nr 1: 5. huvudtiteln: sid. 305 till 1926 års riksdag) och åtminstone några länsstyrelser ha använt sig av denna möjlighet att begagna reservpolisen för trafikkontroll. Motor-

2 *Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande Nr 5.*

fordon ha vid förefallande behov förhyrts. På så sätt har vunnits, att de kontrollerande personerna och deras fordon ej på förhand varit av den trafikerade allmänheten kända, varjämte kostnaderna kunnat hållas nere. Enligt utskottets mening bör denna kontrollmetod med fördel kunna komma till allmännare användning. Möjligen kunna även tillgängliga kriminalpoliserna användas för trafikkontroll eller, såsom på något håll skett, landstingspoliserna, där sådana finnas, åläggas att även tillse, att bestämmelserna för motortrafiken iakttagas.

Av vägstyrelserna anställda vägmästare och vägvakter synas även kunna användas vid kontroll av trafiken. Ätminstone på vissa håll har denna personal tillagts polismans skydd och befogethet och på så sätt fått större möjlighet att effektivt ingripa. Den möjligheten bör heller icke förbises, att särskilda personer kunna för viss tid eller särskilt tillfälle av länsstyrelserna förordnas att såsom polismän övervaka motortrafiken.

Slutligen vill utskottet även erinra om att revidering av motorfordonsförordningen pågår. Sannolikt torde förslag till ny sådan förordning snart komma att föreläggas riksdagen, möjligen redan nästa år, och detta förslag bör enligt utskottets mening i varje fall inväntas, innan några särskilda åtgärder i motionens syfte vidtagas.

Med stöd av vad sålunda anförts får utskottet därför hemställa,

att motionen II: 97 ej måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 9 april 1929.

På utskottets vägnar:

G. W. KÄLLMAN.

Närvarande: herrar Källman, Lundquist i Rotebro, Wirsell, Hollertz, Johansson i Edsbyn, Hultman, Werner, Andersson i Falkenberg, Lundgren och Andersson i Malmö.

Bilagor.

Överståthållarämbetet.

Till riksdagens andra kammarens tredje tillfälliga utskott.

I ämbetsskrivelse den 22 februari 1929 har statsrådet och chefen för kungl. socialdepartementet anmodat överståthållarämbetet att avgiva yttrande över en inom andra kammaren väckt motion nr 97 angående tillsättande av trafikpoliser i de olika länen.

Överståthållarämbetet får med anledning härav överlämna bifogade yttrande från polismästaren och för egen del åberopa innehållet i detsamma. Stockholm den 25 mars 1929.

HENNING ELMQUIST.

Robert Sällberg.

Yttrande över en inom riksdagens andra kammare väckt motion, nr 97, angående tillsättande av trafikpoliser i de olika länen.

Motionen äsyftar övervakning och kontroll av trafiken å de allmänna landsvägarna, för vilket ändamål motionären anser erforderligt att till en början en, högst två trafikpolismän anställas i varje län. Dessa polismän skulle vara utrustade med automobil eller motorecykel.

Behovet av tillsyn över landsvägstrafiken har naturligtvis gjort sig gällande i alldeles särskild grad beträffande de starkt trafikerade landsvägarna inom Stockholms stads område. Erfarenheten visar här ständigt, huru nödvändigt det är att polisen utövar en omfattande trafikkontroll, och det är uppenbart att någon tillsyn bör anordnas även å landsvägarna i länen för att trafikbestämmelserna skola kunna få äsyftad effekt.

För närvarande tjänstgöra vid huvudstadens poliskår dagligen ett tiotal konstuplar, vilka fördelade i tvåmanspatruller överfara området å motorecykel med uppgift att företrädesvis övervaka trafiken. Fördelning i dubbelpatruller har visat sig vara behövlig för åstadkommande av nödig bevisning om rapporterade förseelser och för ingripande i sådana fall, då den ene konstapeln måste lämna motoreykeln, medan den andre tar hand om fordonet.

Under år 1928 rapporterades av de konstuplar, som här varit beordrade att å motorecykel kontrollera trafiken, sammanlagt 1,194 förseelser mot gällande trafikbestämmelser. Jag har låtit upprätta ett sammandrag av de antecknade uppgifterna om dessa förseelser, fördelade i vissa huvudgrupper, vilket visar följande resultat:

Underlåtenhet i fråga om besiktning eller registrering av motorfordon	93
Förande av motorfordon utan att vara därtill berättigad	25
Underlåtenhet att erlägga automobils katt	49
Körning med för stor hastighet	466
Vårdslöshet, ovarsamhet m. m.	181
Förseelser beträffande igenkänningsmärke	39

Förseelser beträffande skyltar.....	114
» » belysning	60
Underlåtenhet att medföra körkort	85
» » » skattekvitto	20
Körning utan ljuddämpare	25
Övriga förseelser	37.

Den ojämeförligt största gruppen utgjordes alltså av förseelser beträffande hastigheten och den närmast största av förseelser, vilka betecknats såsom vårdslöshet, ovarsamhet o. dyl. Uppgifterna avse, som nämnts, endast förseelser rapporterade av de å motorcykel tjänstgörande konsta-plarna. Antalet under året inom staden och dess område inträffade kollisioner i trafiken var 2,691.

Mot polisens övervakning beträffande hastigheten göres ofta den anmärkningen, att denna kontroll, som i de flesta fall avser överskridande av de bestämda maximigränserna, är av mindre värde och att det arbete som ägnas densamma icke medför motsvarande nytta. Man framhåller bland annat att det vore bättre att när skada åstadkommits genom överdriven hastighet den skyldige drabbades av så mycket strängare påföljd. Denna fråga har en viss betydelse i sammanhang med den föreliggande motionen och det kan icke bestridas, att en kraftigare repressiv verksamhet mot vållande till skada skulle i viss mån kunna uppväga en förefintlig brist beträffande förebyggande åtgärder. Men erfarenheten visar att det är vanligt att bevisning icke kan åstadkommas om hastigheten i fall då skada har skett och så länge automobilerna icke äro försedda med självregistrerande hastighetsmätare lär ingen ändring kunna åstadkommas i detta förhållande, utan polisen blir alltjämt hänvisad till att arbeta med sina nuvarande metoder.

Emellertid framgår ju av den ovan lämnade redogörelsen att å motorcykel tjänstgörande trafikpolis har en mängd olikartade och viktiga uppgifter, och det torde inom länen finnas ett oavvisligt behov av en motsvarande anordning för övervakning av landsvägstrafiken.

Stockholm den 21 mars 1929.

G. HÅRLEMAN.

Länsstyrelsen i Stockholms län.

Till riksdagens andra kammars tredje tillfälliga utskott.

Genom skrivelse den 22 februari 1929 från kungl. socialdepartementet har länsstyrelsen anmodats att till eder avgiva yttrande över en inom andra kammaren väckt motion, nr 97, angående tillsättande av trafikpoliser i de olika länen.

Med överlämnande av yttranden, infordrade från landsfogden och landsfiskalerna i länet samt magistraterna i Södertälje och Norrtälje och stadsstyrelserna i Lidingö, Sundbyberg och Djursholm ävensom länsstyrelsens sakkunniga i väg- och trafikfrågor överstelöjtnanten Ingemar Petersson, får länsstyrelsen till åtlydnad härav anföra följande.

I likhet med motionären anser länsstyrelsen, att anordnandet av en effektivare kontroll, än som nu förefinnes, över trafiken med motorfordon är av behovet påkallat, då med nuvarande organisation av polisväsendet å landsbygden tillräcklig kontroll icke kan utövas. Såväl landsfiskalerna som dem

underlydande polismän medhinna på grund av övriga göromål i tjänsten icke att, på sätt som bör ske, jämväl effektivt övervaka vägtrafiken, varför denna del av tjänsten måste av dem i viss mån åsidosättas. Härtill kommer att för en dylik övervakning, om den skall fylla sitt ändamål, fordras, att vederbörande övervakare äga tillgång till motorfordon, vilket icke annat än undantagsvis är förhållandet.

För erhållande av en bättre kontroll i förevarande avseende har motionären föreslagit anställande i varje län av trafikpolis, utrustad med motorfordon. Mot detta förslag har länsstyrelsen intet att erinra. Länsstyrelsen vill dock anmärka, att den föreslagna rättegångsreformen möjligen kan medföra även en sådan ändring i polisväsendets organisation, att en annan lösning av frågan kan befinnas lämpligare.

I de av länsstyrelsen infordrade yttrandena hava framkommit förslag dels att för ifrågavarande ändamål använda den reservpolisstyrka, varom förmåles i 5 § polislagen, dels ock att utöka kriminalpolisavdelningen i varje län. Länsstyrelsen finner icke något av dessa förslag böra godtagas. Reservpolisen skall enligt nämnda lagrum användas vid tillfälligt behov av polisförstärkning och icke för tillgodoseende av ett stadigvarande behov därav såsom det nu föreliggande. Kriminalpolisens arbetsområde är angivet i 6 § berörda lag och kan icke lämpligen utsträckas därutöver.

Såsom motiv för att trafikpolisen skulle utrustas med motorfordon har motionären särskilt understrukt, att »trafikpolisen, på så sätt utrustad, lätt skulle kunna kontrollera chaufförernas fortkörning». I anledning härav vill länsstyrelsen såsom sin åsikt framhålla, att fortkörningen i och för sig icke under alla förhållanden är en sådan allvarlig förseelse, att särskild trafikpolis för kontroll därå erfordras. Därest en högre maximihastighet medges, såsom ett flertal myndigheter, däribland länsstyrelsen, föreslagit, torde för övrigt de rena hastighetsförseelsernas antal avsevärt nedgå. Den särskilda trafikpolisen bör i första hand hava att övervaka, att vårdslös eller hänsynslös framfart icke äger rum, vare sig denna är förenad med fortkörning eller ej.

Stockholm å landskansliet den 6 april 1929.

NILS EDÉN.

A. M. BECKIUS.

Länsstyrelsen i Uppsala län.

Till riksdagens andra kammars tredje tillfälliga utskott.

Sedan länsstyrelsen mottagit nådig befallning att till utskottet avgiva yttrande över en inom andra kammaren väckt motion, nr 97, angående tillsättande av trafikpoliser i de olika länen, får länsstyrelsen anföra följande.

För kontroll över trafiken med motorfordon å de allmänna vägarna här i länet har länsstyrelsen vid sidan av landsbygdens ordinarie polispersonal funnit sig föranlåten att, med stöd av statsrådets och chefens för socialdepartementet cirkulär den 6 juli 1926, tid efter annan anlita två reservpolismän från Uppsala stad. Det biträde, som av dessa kan erhållas, är emellertid blott tillfälligt. Och då den ordinarie polispersonalen är upptagen av en mångfald andra åligganden, kan trafikkontrollen icke bliva så kontinuerlig och effektiv som är önskvärt och nödvändigt. Länsstyrelsen

har också vid olika tillfällen gjort underdåniga framställningar om åtgärder för att möjliggöra anställande, eventuellt med anlåtande av automobilskattemedel, av särskilda, uteslutande för trafikkontroll avsedda polismän, men dessa framställningar hava hittills icke vunnit nådigt bifall. Behovet av trafikpoliser är därför alltså icke tillgodosatt, men gör sig ständigt i allt högre grad kännbart.

Länsstyrelsen har alltså all anledning att förorda åtgärder i det i den remitterade motionen angivna syfte.

Uppsala slott i landskansliet den 5 april 1929.

K. L. HAMMARSKJÖLD.

RICHARD BRING.

Länsstyrelsen i Södermanlands län.

Till riksdagens andra kammars tredje tillfälliga utskott.

I nådig cirkulärskrivelse den 22 februari 1929 hava samtliga länsstyrelser anbefallts att senast den 6 april 1929 till utskottet avgiva yttrande över en inom andra kammaren väckt motion nr 97, angående tillsättande av trafikpoliser i de olika länen.

Med anledning härav får länsstyrelsen i Södermanlands län, med överlämnande av inhämtade yttranden i ärendet från t. f. landsfogden i länet Elis Söderström och landsfiskalen i Västerrekarne distrikt T. Johanson, för egen del anföra följande.

Att behov av särskild trafikpolis föreligger, torde med all önskvärd tydlighet framgå av ovannämnda landsfiskals yttrande. För att i någon mån tillgodose detta behov anmodade länsstyrelsen den 21 juli 1928, såsom även i landsfiskalens yttrande omnämnts, poliskammaren i Eskilstuna att, tillsvidare och intill dess annorledes förordnades, till landsfiskalens i Västerrekarne distrikt förfogande ställa av befintlig reservpolispersonal en konstapel för tjänstgöring tillsvidare högst fyra dagar varje månad såsom kontrollant över motorfordonstrafiken inom nämnda landsfiskalsdistrikt.

Till berörda åtgärd har länsstyrelsen funnit sig befogad på grund av dåvarande chefens för socialdepartementet cirkulärskrivelse till länsstyrelserna den 6 juli 1926, däri länsstyrelsernas uppmärksamhet fästs därå, att reservpolispersonal vore avsedd att användas även för utövande av kontroll å motorfordonstrafiken, samt tillika erinrats, att, därest för ifrågavarande ändamål reservpolispersonal från annat län behövde anlitas, länsstyrelserna hade att i enlighet med bestämmelserna i polisreglementet för riket göra framställning därom hos chefen för socialdepartementet.

Ersättning till sålunda förordnad trafikpolis torde böra utgå i enlighet med bestämmelserna i 15 § 4 mom. andra stycket i lagen den 6 juni 1925 om polisväsendet i riket.

Ett anlåtande i större utsträckning av den sålunda anvisade utvägen att utöva kontroll å motorfordonstrafiken har dock icke ansetts lämpligt, eftersom reservpolispersonalen i allmänhet icke kan antagas hava förvärvat mera ingående kännedom om författningarna angående vägtrafik och vad därmed äger samband eller besitta erforderlig sakkunskap i frågor om motorfordons konstruktion och användning.

Vad angår antalet av de trafikpoliser, som erfordras för Södermanlands

läns vidkommande, anser länsstyrelsen, att detta icke bör understiga fyra, fördelade på två patruller med station, den ena i Nyköping och den andra i Eskilstuna.

Trafikpolisens synes lämpligen kunna organiseras i ungefärlig överensstämmelse med den länspolis, som funnits eller möjligen ännu finnes i vissa län, och som från början varit beriden men sedermera utrustats med motorcyklar. Sälunda synes varje patrull böra utgöras av en 1:ste konstapel med befälsrätt över patrullen samt en 2:dre konstapel. Kontorslokal jämte telefon tillhandahålles varje patrull av det allmänna. Föreståndare för varje station — i regel en landsfiskal — utses av länsstyrelsen, som även skulle hava att tillsätta trafikpolisbefattning. Patrulleringsplan, av vilken allmänheten icke synes böra äga rätt taga del, kunde lämpligen uppgöras av landsfogden, under vilken patrullerna torde böra lyda närmast under länsstyrelsen, landsfogden så väl som länsstyrelsen obetaget att i patrulleringsplanen göra av omständigheterna påkallad ändring. Till motverkande av förhandskännedom om trafikpolispatrulls närvaro eller ankomst borde möjligen automobilregistreringsmyndighet erhålla rätt att tilldela samma patrullmotorcykel två eller flera igenkänningsmärken.

Såsom villkor för vinnande av anställning såsom trafikpolis torde böra föreskrivas: 1) uppnådd ålder av 23 år; 2) väl vitsordad tidigare tjänstgöring vid polisväsendet under minst ett år; 3) att hava genomgått lägre klassen i en av staten bekostad polisskola, länsstyrelsen dock obetaget att i särskilt fall annorledes besluta; och 4) innehav av tillstånd till förande av automobil eller ock av handlingar, som erfordras för erhållande av sådant tillstånd.

Trafikpolisens avlöning torde böra bekostas av automobilskattemedel och utgå efter ungefärligen samma grunder, som tillämpas vid avlöning av konstapel för kriminalpolisverksamhet huvudsakligen utom den stad, i vilken konstapeln är anställd. För en sådan i staden Nyköping anställd konstapel hava fastställts följande löneförmåner: lön 2,200 kronor med 3 ålderstillägg vart och ett å 200 kronor efter respektive 3, 6 och 9 års väl vitsordad tjänstgöring samt 300 kronor i beklädnadsersättning, med rätt för innehavare av dylik tjänst, om därtill antagits ordinarie konstapel vid stadens poliskår, att för ålderstilläggs åtnjutande tillgodoräkna sig den tid, han tjänstgjort såsom ordinarie konstapel vid poliskåren. Därest vid samma patrull anställdes mera än en konstapel, torde en med 200 å 300 kronor förhöjd avlöning böra utgå till den konstapel, som förordnats att föra befäl över patrullen. Traktamentsersättning synes böra utgå efter samma grund, som fastställts för kriminalpoliskonstapel.

Även övriga kostnader för trafikpolis, såsom hållande av kontorslokal och telefon samt anskaffande och underhåll av fordon, torde böra bestridas med automobilskattemedel och räkenskapshållningen åläggas vederbörande stationsföreståndare mot någon mindre årlig ersättning — 100 å 200 kronor.

Trafikpolisens huvudsakliga uppgift torde bliva övervakande av efterlevnaden av gällande bestämmelser angående trafikmedel för och trafiken å vägar, gator och andra allmänna platser, som äro upplåtna för allmän samfärdsl eller eljest allmänneligen befaras. Men härjämte torde trafikpolis böra hava rätt och skyldighet att under utövandet av sin huvudsakliga tjänst jämväl i övrigt bidraga till upprätthållande av ordning och säkerhet samt verkställande av spaning och annan undersökning angående brott. Föreskrift torde tillika böra meddelas, att trafikpolis äger att i sådan egenskap fullfölja upptaget spår och fortsätta påbörjad förföljelse även utom distrikts- eller länsgräns.

Därest trafikpolis finnes böra inrättas i de olika länen, torde i likhet med vad redan skett på grund av bestämmelserna i 15 § av polisreglementet för riket en normalinstruktion böra fastställas för att ligga till grund för särskilda, av länsstyrelserna för var sitt län utfärdade instruktioner för trafikpolispersonalen.

Nyköping i landskansliet den 5 april 1929.

På länsstyrelsens vägnar:

EDWARD AHLNER.

IVAR SCHALIN.

Länsstyrelsen i Östergötlands län.

Till riksdagens andra kammars tredje tillfälliga utskott.

Med anledning av nådig remiss den 22 februari 1929 i ärende rörande en inom andra kammaren väckt motion, nr 97, angående tillsättande av trafikpoliser i de olika länen får Kungl. Maj:ts befallningshavande härmed överlämna närlagda yttranden från länsstyrelsens vägsakkunnige, överstelöjtnanten John Ekelund, samt vissa av länets polismyndigheter.

För egen del får Kungl. Maj:ts befallningshavande anför följande. På sätt Kungl. Maj:ts befallningshavande i annat samband framhållit, torde inrättandet av särskilda trafikpoliser för de olika länen fylla ett verkligt behov. Det är visserligen sant, att beträffande Östergötlands län det angivna behovet i viss mån tillgodoses av den med bidrag av landstingsmedel avlönade länspolisen. Men länspolisen har flera andra uppgifter och kan därför icke i erforderlig utsträckning kontrollera efterlevnaden av gällande trafikföreskrifter, något som än mindre torde vara förhållandet med den lokala polismyndigheten å landsbygden, landsfiskalerna och fjärdingsmännen. Kungl. Maj:ts befallningshavande tillstyrker därför bifall till det motionsvis framkomna förslaget. Detsamma har ock förordats av samtliga de av länsstyrelsen hörda polismyndigheterna utom magistraten i Linköping, vilken myndighet anser kostnadsfrågan lägga hinder i vägen för tillsättande av så stort antal trafikpoliser, som behovet skulle kräva. Kungl. Maj:ts befallningshavande är dock av den uppfattningen, att även en rätt fåtalig trafikpolis, ehuru densamma givetvis icke ens tillnärmelsevis förmår upptäcka och befordra till ansvar samtliga begångna trafikförseelser inom ett län, dock genom sin blotta tillvaro är ägnad att i viss mån stärka respekten för givna föreskrifters efterlevnad och på så sätt varder till nytta för trafiksäkerheten inom länet och även kan medverka till att vägarna skonas från belastningen med alltför tung, otillåten trafik.

Trafikpolisen, som bör avses så gott som uteslutande för den egentliga landsbygden, torde böra sortera omedelbart under länsstyrelsen, som skulle hava att utfärda närmare instruktion rörande dess verksamhet samt utanordna medel för bestridande av de med verksamheten förbundna kostnader. Då automobiltrafiken i främsta rummet framkallat behovet av trafikpolis, synes medel för dessa kostnader böra beredas ur vederbörande läns automobilskattefonder. Länsstyrelserna torde inom viss, för varje län särskilt bestämd kostnadsram böra tilldelas befogenhet att besluta i fråga om avlöningar åt polisen, inköp av motorfordon, utrustningspersedlar och dylikt. För Östergötlands län synes för ändamålet ett årligt belopp av 20,000 kronor tillsvidare vara tillfyllestgörande. Länsstyrelsen utgår därvid från att två trafikpoliser till att börja med skulle, mera försöksvis, anställas. Beträffande

de närmare kostnadsberäkningarna hänvisar Kungl. Maj:ts befallningshavande till närlagda, av kommissarien vid länspolisen gjorda utredning. Det är givetvis nödvändigt, att länsstyrelsen utöver den uträknade årskostnaden äger till sitt förfogande medel för nu oförutsedda utgifter (det härför upptagna beloppet 200 kronor kan under vissa förhållanden bliva alldeles otillräckligt) samt för beredande av gottgörelse åt polismännen för de förhöjda levnadskostnader, vilka förorsakas därav, att polismännen i mycket stor utsträckning måste intaga måltider annorstädes än på bostadsorten.

Linköpings slott i landskansliet den 4 april 1929.

ERIC TROLLE.

V. E. VON DER LANCKEN.

Länsstyrelsen i Jönköpings län.

Till riksdagens andra kammars tredje tillfälliga utskott.

Sedan Kungl. Maj:t i cirkulärskrivelse till samtliga länsstyrelser den 22 februari 1929 anbefallt vederbörande Kungl. Maj:ts befallningshavande att till Eder avgiva yttrande över en inom andra kammaren väckt motion, nr 97, angående tillsättande av trafikpoliser i de olika länen, får Kungl. Maj:ts befallningshavande, med överlämnande av yttranden från landsfogden och automobilbesiktningsmännen i länet samt ett antal landsfiskaler, för egen del anföra följande.

Lika med motionären anser Kungl. Maj:ts befallningshavande, att det för närvarande icke är tillfredsställande sörjt för kontroll av automobiltrafiken. Med den omfattning denna trafik numera tagit, torde särskilda åtgärder böra vidtagas för åstadkommande av en sådan kontroll.

Det torde emellertid icke vara vare sig erforderligt eller ens lämpligt att, såsom motionären synes hava avsett, för ändamålet tillsätta trafikpoliser med enda uppgift att övervaka och kontrollera trafiken å de allmänna vägarna. Enligt sakens natur skulle deras verksamhet komma att bliva förlagd huvudsakligen till viss del av året, medan de under den återstående tiden skulle få ett obetydligt arbete. Kostnaderna med en sådan anordning skulle helt säkert även bliva relativt höga.

Frågan torde kunna lösas enklare och för statsverket billigare på annat sätt. Till en början må erinras om, att enligt de motorfordonssakkunnigas förslag automobilbesiktningsmännen skola utöva en allmän inspektion av fordonsbeståndet i form av så kallad flygande besiktning. I sammanhang härmed har föreslagits, att besiktningsman skulle äga möjlighet att med tecken hejda automobil ävensom vara skyldig att i tjänsten bära tjänste-tecken. Uti ett den 14 februari 1928 avgivet yttrande över de sakkunnigas förslag ifrågasatte Kungl. Maj:ts befallningshavande på grund härav, att automobilbesiktningsman skulle tilldelas polismans skydd och befogenhet. Det ligger nära till hands tänka sig möjligheten av att utsträcka automobilbesiktningsmännens inspektionsverksamhet till att omfatta icke blott beskaffenheten av själva fordonsbeståndet utan även efterlevnaden av motorfordonsförrordningen i allmänhet. Uppenbart är, att besiktningsmännen, ehuru ej polisutbildade, skulle vara särskilt väl skickade att fylla denna uppgift.

En annan utväg, som även synes framkomlig och varigenom man skulle kunna undgå systemet med särskilda trafikpoliser, vore att tillägga de i varje län tjänstgörande kriminalpoliserna skyldighet att vid sidan av sitt

vanliga arbete utöva kontroll över automobiltrafiken. Därest de utrustades med motorfordon, skulle de säkerligen utan större svårigheter kunna fullgöra en sådan funktion utan att därför behöva ersätta sin vanliga tjänst.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får Kungl. Maj:ts befallningshavande, som icke kan ansluta sig till förslaget med särskilda trafikpoliser, förorda en undersökning på vad sätt en mera tillfredsställande kontroll över automobiltrafiken skall kunna åstadkommas.

Jönköping i landskansliet den 3 april 1929.

CARL MALMROTH.

UNO STERNER.

Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Till riksdagens andra kammars tredje tillfälliga utskott.

Genom cirkulär den 22 sistlidne februari har Kungl. Maj:t anbefallt samtliga länsstyrelser att till utskottet avgiva yttrande över en inom andra kammaren väckt motion, nr 97, angående tillsättande av trafikpoliser inom de olika länen.

Med föranledande härav får länsstyrelsen, som i ärendet infordrat yttranden från länets landsfiskaler, inom länet varande besiktningsmän för motorfordon samt vägkonsulenten och landsfogden i länet, med överlämnande av dessa yttranden för egen del anföras.

Den kontroll, som för närvarande utövas över trafiken med motorfordon, torde jämväl vad detta län beträffar få anses mindre tillfredsställande. En förbättring jämväl i detta hänseende är väl att förvänta, då den polisorganisation, som föreskrivits genom lagen om polisväsendet i riket den 6 juni 1925, blivit fullt genomförd. Det synes länsstyrelsen mindre lämpligt att, innan denna nya polisorganisation blivit prövad, vid sidan därav tillsätta en ytterligare organisation med delvis samma funktioner, i all synnerhet som kostnaderna för denna nya ifrågasatta organisation torde uppgå till betydande belopp, vilka utan däremot fullt svarande nytta skulle frångå vägunderhållet och de övriga ämdamål, som äro avsedda att tillgodoses genom automobilskattemedel. Då vidare särskilda sakkunniga för revision av motorfordonsförordningen m. m. finnas tillsatta samt det torde kunna förut sättas, att dessa sakkunniga skola till utredning upptaga jämväl frågan om kontroll å trafiken med motorfordon, får länsstyrelsen hemställa, att utskottet måtte föreslå riksdagen,

att ifrågavarande motion icke må vinna riksdagens bifall.

För att den utredning, som blivit förebragt i de till utskottet inkomna yttrandena, skall komma frågans vidare handläggning till godo synas handlingarna i ärendet böra överlämnas till Kungl. Maj:t för att ställas till förfogande av de sakkunniga för revision av motorfordonsförordningen m. m.

Växjö i landskansliet den 4 april 1929.

M. MUNCK AF ROSENSCHÖLD.

MORTIMER JOHANSSON.

Länsstyrelsen i Kalmar län.

Till riksdagens andra kammars tredje tillfälliga utskott.

Sedan Kungl. Maj:t anbefallt länsstyrelsen att avgiva och till utskottet överlämna yttrande över en inom andra kammaren väckt motion, nr 97, angående tillsättande av trafikpoliser i de olika länen, får länsstyrelsen i anledning härav, med bifogande av ett från landsfogden i länet infordrat yttrande i ärendet, anföra följande.

Till en början vill länsstyrelsen erinra, att rikets länsstyrelser redan genom nådigt cirkulär den 8 oktober 1924 anmodats att yttra sig rörande de åtgärder, som kunde vara erforderliga för att på landsbygden åvägbringa en skärpt kontroll över efterlevnaden av gällande bestämmelser angående körning med motorfordon. På grund av de i anledning härav inkomna yttrandena föreslog vederbörande departementschef i riksstaten för budgetåret 1926/1927, under anslagen till polisväsendet i riket, bland annat, att ett visst förhöjt belopp skulle beviljas till den s. k. reservpolispersonalen för övervakande av motorfordonstrafiken; och blev detta förslag jämväl av riksdagen bifallet. Genom nådigt cirkulär den 6 juli 1926 fästes därefter länsstyrelsernas uppmärksamhet å, att reservpolispersonalen vore avsedd att användas för utövande av kontroll å motorfordonstrafiken.

Länsstyrelsen har för sin del, med anlitande av den sålunda angivna utvägen, under de senare åren föranstaltat om dylik kontroll å de allmänna vägarna å landsbygden på sätt i det av landsfogden avgivna yttrandet närmare anges. Förenämnda kontroll, som anordnats med vissa mellanrum inom olika delar av länet och givetvis utan att underrättelse därom i förväg meddelats, har visat sig synnerligen ändamålsenlig och effektiv och länsstyrelsen har därför för avsikt att jämväl i framtiden föranstalta om sådan. Under sådana förhållanden synes det länsstyrelsen, att något behov knappast föreligger att inrätta särskilda s. k. trafikpoliser i de olika länen.

Skulle emellertid en dylik institution införas och meningen vore, att samtliga vägar inom ett län skulle ständigt bevakas och avpatrulleras, lär ett antal av en eller högst två polismän, såsom motionären tänkt sig, ej förslå, åtminstone inom de större länen, särskilt i Norrland, utan borde i så fall ett flertal trafikpoliser finnas, något som emellertid skulle förorsaka betydande kostnader. Beträffande dessa har motionären tänkt sig, att automobilskattemedlen skulle för ändamålet tagas i anspråk, vilket länsstyrelsen för sin del under alla förhållanden anser olämpligt, då ifråga om dessa medels användning säkerligen föreligger många andra, mera legitima behov.

På grund av vad sålunda anförts hemställer länsstyrelsen, att utskottet måtte föreslå riksdagen, att den ifrågavarande motionen icke skall till vidare åtgärd föranleda.

Ett exemplar av den instruktion, som av länsstyrelsen utfärdats beträffande trafikkontrollen i Kalmar län, bifogas.

Kalmar i landskansliet den 11 mars 1929.

JOHN FALK.

E. T. LIDMAN.

Länsstyrelsen i Gotlands län.

Till riksdagens andra kammarens tredje tillfälliga utskott.

Genom kungl. cirkulär den 22 sistlidne februari anbefalld att till Eder avgiva yttrande över en inom riksdagen väckt motion, nr 97, angående tillsättande av trafikpoliser i de olika länen får Konungens befallningshavande härigenom anförda följande.

Den av motionären framförda uppfattningen angående behovet av trafikpoliser delas av Konungens befallningshavande. Detta behov är redan nu starkt framträdande och torde genom automobilismens snabba utveckling bli det ännu mera i en nära framtid.

För Gotlands läns vidkommande torde den avsedda kontrollen kunna vinnas för en jämförelsevis ringa kostnad för det allmänna, om densamma anförtros åt den kriminalkonstapel, som här finnes anställd för verksamhet huvudsakligen utom Visby stads område. Denna polisman har nämligen endast i obetydlig omfattning (sammanlagt högst 3 månader om året) behövt anlitas i den verksamhet, för vilken han huvudsakligen är avsedd. Någon anledning till antagande, att framtiden skall medföra någon mera betydande förändring härutinnan, synes icke föreligga. — Uppgiften såsom trafikpolis torde för övrigt *utan olägenhet för trafikkontrollen* kunna handhavas så, att den icke behöver i någon mån inverka hinderligt på skötseln av kriminalpolisverksamheten. Man torde i stället kunna antaga att rätt stora fördelar skola vinnas genom denna förening av två olika arter av polisverksamhet. Förutom att befattningshavaren beredes en jämnare sysselsättning inom sitt egentliga tjänstgöringsområde, länets landsbygd, än hittills varit fallet, kan det förväntas, att befattningen såsom trafikpolis skall tillföra befattningshavaren en lokal- och personkännedom, som kan bli till stort gagn i kriminalpolisverksamheten.

Det torde bli nödvändigt att bereda trafikpolisen tillgång till att å tjänsteresor medhava vittne. Dylikt vittne torde emellertid utan svårighet kunna erhållas mot skäligt dagtraktamente. Med beräkning av ett traktamente av 6 kronor om dagen och högst 100 tjänstgöringsdagar skulle kostnaden för vittnet belöpa sig till högst 600 kronor om året.

Enär trafikkontrollen betingas av automobiltrafiken, synes det skäligt, att de med densamma förenade kostnaderna bestridas av automobilskattemedel.

Visby i landskansliet den 5 april 1929.

A. E. RODHE.

RAGNAR JACOBSSON.

Länsstyrelsen i Blekinge län.

Till riksdagens andra kammarens tredje tillfälliga utskott.

Genom nådigt cirkulär den 22 februari 1929 har länsstyrelsen anbefallts att till Eder avgiva yttrande över en inom riksdagens andra kammare väckt motion, nr 97, angående tillsättande av trafikpoliser i de olika länen; och får länsstyrelsen till åttlydnad härav i ärendet anförda följande.

I likhet med motionären anser länsstyrelsen det vara av stor vikt ur det allmännas synpunkt, att en tillfredsställande övervakning och kontrollering

av automobiltrafiken kommer till stånd till förekommande av skada i första rummet beträffande människors liv och lem men även å de allmänna vägarna. Det måste erkännas, att den kontroll härutinnan, som kan utövas av landsfiskalerna och dem underlydande polismän, ingalunda får anses vara tillfredsställande. Länsstyrelsen har tidigare haft sin uppmärksamhet riktad på denna angelägenhet och har i ett den 31 augusti 1928 avgivet yttrande till sakkunniga för revision av motorfordonsförordningen m. m. anfört bland annat följande: »Beträffande vidare önskvärdheten av en mera rationellt lagd kontroll av biltrafiken, så är även frågan härom givetvis främst ett tillämpningsspörsmål. Länsstyrelsen vill därför i detta avseende inskränka sig till att dels framhålla, att kontrollens omläggning i mera rationell riktning blir, så att säga, en naturlig följd av själva införandet av det nya systemet med 'fri hastighet', dels ock starkt ifrågasätta, huruvida icke den omständigheten, att kontrollen enligt detta nya system, på sätt förut antytts, blir i långt högre grad än nu ett mycket grannliga omdömesspörsmål, möjlighet bör skapas för de övervakande myndigheterna att vid kontrollens utövande anlita biträde av på området fullt sakkunniga och omdömesgilla personer. Beträffande Blekinge län skulle det väl därvid närmast komma an på att låta strävandena i denna riktning på ett eller annat sätt anknyta sig till de nuvarande redan automobiliserade landstingspoliserna.» Även motionären har tänkt sig saken ordnad genom tillsättande i varje län av en eller flera trafikpoliser. Dessa skulle enligt motionärens förslag hava till uppgift *uteslutande* att övervaka och kontrollera trafiken å de allmänna landsvägarna. Huruvida detta är så praktiskt vill länsstyrelsen starkt ifrågasätta; nog synes denna kontrollverksamhet kunna förenas med annan polisverksamhet såsom avpatrullering av vissa landsbygdsområden, verkställande av spaningar m. m. Inom Blekinge län finnas fast anställda fyra stycken landstingspolismän, två med station i Karlskrona och de andra två med station i Karlshamn. De stå under närmaste förmenskap av landsfogden i länet. Båda polisavdelningarna äro försedda med var sin automobil. Enligt den för dessa polismän gällande instruktionen, varav ett exemplar bifogas, åligger dem bland annat jämlikt 27 § i instruktionen att särskilt aktgiva på, att bestämmelserna för motortrafiken iakttagas, och att hava sin uppmärksamhet riktad å vägarnas beskaffenhet. Det synes länsstyrelsen som om en dylik kombination av ordningspolis och trafikpolis kunde vara att förorda jämväl beträffande andra län. Vid särskild anordnade kontrolltillfällen, då det gäller att inspektera fordonens beskaffenhet rent tekniskt sett såsom ifråga om styr- och bromsanordningar m. m. dylikt, bör, såsom antytts i länsstyrelsens ovan citerade uttalande, möjlighet förefinnas att kunna anlita på detta område sakkunniga personer.

Motionären har föreslagit, att kostnaden för trafikpolisen skulle bestridas av automobilskattemedel. Då dessa emellertid icke äro större, åtminstone icke vad detta län angår, än att de mycket väl behövas till deras egentliga ändamål nämligen vägarnas förbättring och underhåll, ställer sig länsstyrelsen tveksam gent emot sagda förslag. Att dessa medel tagas i anspråk för gottgörelse åt särskilt anlidade tekniskt sakkunniga kan ju möjligen finnas fog för, men till avlönande av polispersonalen och till täckande av övriga med polisanordningen förenade utgifter, torde, synnerligast om polisinspektionen ordnas på sätt ovan framhållits, automobilskattemedlen böra tillgripas allenast i mindre utsträckning.

Karlskrona å landskansliet den 5 april 1929.

SVEN HAGSTRÖMER.

JOSEF FRÖBERG.

Länsstyrelsen i Kristianstads län.

Till riksdagens andra kammarens tredje tillfälliga utskott.

Sedan Kungl. Maj:t den 22 sistlidne februari anbefallt länsstyrelsen att till utskottet avgiva yttrande över en inom riksdagens andra kammare väckt motion, nr 97, angående tillsättande av trafikpoliser i de olika länen, får länsstyrelsen i Kristianstads län, med överlämnande av infordrade yttranden från landsfogden i länet och flertalet av länets landsfiskaler, äran anföra.

Såsom motionären framhållit, är den nuvarande kontrollen över motortrafiken på landsbygden icke tillfredsställande. Landsfiskalerna hava alltför mångahanda göromål för att hinna ägna tillräcklig uppmärksamhet åt motortrafiken. Av fjärdingsmännen och övriga polismän å landsbygden kan icke heller väntas något livligare intresse för uppdagande av förseelser mot motorfordonsförordningen, då deras avlöning i regel är så ringa, att de måste bredvid tjänsten hava andra förvärvsmöjligheter och därför icke kunna ägna all sin tid åt tjänsten. I flertalet fall sakna de också erforderlig kompetens för motortrafikens övervakande och inneha i regel icke heller för ändamålet nödiga fortskaffningsmedel. Enligt skrivelse från kungl. socialdepartementet den 6 juli 1926 äro länsstyrelserna numera berättigade använda reservpolispersonalen för utövande av kontroll å motorfordonstrafiken. Ej heller denna personal har dock motorfordon till sitt förfogande, och då densamma ej besitter någon särskild rutin för ändamålet, har den i detta län icke använts för ändamålet.

En effektivare kontroll än som numera är möjlig är emellertid enligt länsstyrelsens mening i många hänseenden önskvärd, särskilt i syfte att övervaka, att den stadgade maximihastigheten icke överskrides, att automobiltrafik icke bedrives å för sådan trafik helt och hållet eller för vissa fordon förbjudna vägar, att stadgad maximibelastning icke överskrides, att besiktningsskyltar och igenkänningsmärkena äro lagligen beskaffade, att belysningen fungerar ordentligt och att vederbörande förare innehava gällande körkort och andra erforderliga tillståndsbevis. Länsstyrelsen anser förden skull önskvärt, att anslag av automobilskattemedel ställdes till länsstyrelsens förfogande för anställande av särskilda trafikpoliser och anskaffande av automobil för deras räkning. Skall någon verklig nytta vinnas härmed, böra emellertid minst två poliser anställas i länet. I den mån deras tid icke tages i anspråk för tillsynen å motortrafiken, kunde de måhända användas för andra polisgöromål eller för undersökning i enklare brottmål.

Länsstyrelsen vill slutligen framhålla, att motorfordonsförordningen för närvarande undergår revision av särskilda sakkunniga. Med all säkerhet lär dock det väntade förslaget icke innehålla något, som kan föranleda ändring i länsstyrelsens nu uttalade uppfattning.

Kristianstads landskansli den 6 april 1929.

På länsstyrelsens vägnar:

JOSEF FISCHER.

C. RICH. LUNDBERG.

Länsstyrelsen i Malmöhus län.

Till riksdagens andra kammarens tredje tillfälliga utskott.

Genom en den 22 februari 1929 från kungl. socialdepartementet avlåten ämbetsskrivelse har länsstyrelsen anbefallts att avgiva och till Eder överlämna yttrande över en inom andra kammaren väckt motion, nr 97, angående tillsättande av trafikpoliser i de olika länen.

I anledning härav får länsstyrelsen anföra följande.

Att landsfiskalerna med sina mångahanda tjänstegöromål, vilka medföra ett omfattande kontorsarbete, icke kunna medhinna att i någon avsevärd utsträckning övervaka trafiken å vägarna, ligger i öppen dag. Men det samma är förhållandet med fjärdingsmän och polisuppsyningsmän. Vad fjärdingsmännen enligt den gamla ordningen angår kan det ju knappast påfordras att de skola på ett mera effektivt sätt handhava trafikkontrollen; fjärdingsmansbefattningen är ju för dem merendels endast en bisyssla, därtill ofta dåligt avlönad sådan. Fjärdingsmännen i nybildade polisdistrikt — bortsett från att även de mångenstädes hava befattningen som en bisyssla — hava en mängd andra göromål, framför allt indrivning, och den tid de kunna ägna åt trafikkontrollen blir ganska begränsad. Polisuppsyningsmännen — varmed länsstyrelsen här menar sådana polismän som finnas anställda på en del platser utan att på samma gång vara fjärdingsmän — äro så få till antalet, att man i förevarande avseende torde kunna alldeles bortse från dem.

Övervakande av trafiken är ett bestyr, som, när det gäller landsbygden, mindre än någon annan polisuppgift har lokalt intresse. För en polisman, vars verksamhetsområde utgöres av en eller ett par socknar, är det, såvitt angår ordningen inom området, av ringa betydelse om en bilförare, som färdas genom området, innehar körkort eller icke, om skatt för bilen betalats med mera sådant. Ifrågavarande polisgöromål torde därför bättre lämpa sig för polismän, vilka hava större verksamhetsområde, exempelvis ett helt läns landsbygd.

Beträffande Malmöhus län kan emellertid sägas att en trafikpolis finnes, vilken har ett sådant större tjänstgöringsområde. Först må erinras därom att chefen för kungl. socialdepartementet i cirkulärskrivelse den 6 juli 1926, med hänvisning till vad som förekommit vid behandling av reglering för budgetåret 1926—1927 av utgifterna under riksdagens femte huvudtitel, fäst uppmärksamheten därå att reservpolispersonalen vore avsedd att användas för utövande av kontroll å motorfordonstrafiken. Enligt Kungl. Maj:ts nådiga brev uppgår reservpolispersonalen i de städer i länet, vilka hava att tillhandahålla sådan personal, till följande antal, nämligen i Malmö 11, i Lund 3, i Landskrona 3, i Hälsingborg 5, i Ystad 3 och i Trälleborg 3. Vidare finnes i länet en av landstinget uppställd polisstyrka bestående av en kommissarie, en överkonstapel och fyra konstaplar jämte en vaktmästare. Denna polisstyrka utför dels patrulleringar å länets landsbygd, dels bevakningstjänst för ordningens upprätthållande å bestämd plats i fall av behov, dels ock kontroll av motorfordon och samfärdsel å de allmänna vägarna.

I förevarande motion har framhållits, att trafikpolisen torde böra utrustas med automobil eller motorcykel. Med avseende därå får länsstyrelsen uttala såsom sin mening, att det visserligen måste betraktas såsom en stor fördel, om polismän som övervaka trafiken under tjänsteutövningen kunna färdas å motorfordon, men att å andra sidan betydelsen därav ej bör över-

skattas. För att en fullständig kontroll skall kunna utövas är det nödigt att trafikanten stannar sin automobil, så att polismannen blir i tillfälle att utforska vad han för kontrollen behöver erhålla kännedom om; och att förmå en hänsynslös trafikant att stanna, blir icke lättare för polismannen, om han färdas å motorfordon än om han använder trampeykel. Vad hastighetsöverträdelserna angår kan anmärkas dels att det för trafikanterna rätt snart blir bekant vilket eller vilka igenkänningsmärken polisens fordon föra, så att trafikanterna kunna köra försiktigare när så behöves för undgående av åtal, dels ock att, därest såsom från många håll föreslagits hastighetsinskränkningarna skola helt eller i väsentlig mån slopas, kontroll å hastigheten knappast kommer i fråga. Skulle hastighetsinskränkningarna upphöra, komme det helt visst i de flesta fall i praktiken att ställa sig så att ingen trafikant ansåges hava kört för fort, då ej någon olycka inträffat vid körningen.

Vad angår den polis, som på sätt ovan omförmäls kan användas såsom trafikpolis här i länet, må påpekas, att reservpolispersonalen icke är utrustad med egna motorfordon samt att så ej heller är förhållandet med landstingspolisen, men intet hindrar ju att om så vid ett eller annat tillfälle skulle anses nödigt behövliga motorfordon förhyras. Landstingspolisen plägar färdas å trampeykel vid utövande av kontroll.

Genom att reservpolispersonalen må kunna användas till övervakande av trafiken å landsbygden är i viss mån sört för att landsbygden får behovet av trafikpolis tillgodosett. Att den ej kan motsvara de anspråk som måste ställas på en fullt effektiv sådan polis är uppenbart. En nödvändig förutsättning saknas: reservpolismännen kunna icke utöva en fortgående kontroll utan endast användas tillfälligtvis. Förefintligheten av denna möjlighet till trafikkontroll är emellertid av den betydelse, att frågan om inrättande av en särskild trafikpolis enligt länsstyrelsens mening icke är fullt så brännande som i förevarande motion göres gällande, och då frågan uppenbarligen i väsentlig mån är beroende av innehållet i motorfordonsförordningen och trafikstadgan samt dessa båda författningar äro föremål för en säkerligen genomgripande revision, bl. a. med avseende å kontroll över registrerade motorfordon genom s. k. flygande besiktning samt beträffande hastighetsbestämmelserna, finner länsstyrelsen för sin del frågan böra vila tillsvidare.

Malmö i landskansliet den 22 mars 1929.

F. RAMEL.

Hj. KJÄLL.

Länsstyrelsen i Hallands län.

Till andra kammarens tredje tillfälliga utskott.

Enligt anmodan får länsstyrelsen i Hallands län avgiva utlåtande i anledning av motionen nr 97 angående inrättande av trafikpoliser och får länsstyrelsen därvid överlämna infordrade yttranden av landsfogden och samtliga landsfiskaler i länet.

Länsstyrelsen har den 8 november 1924 i detta ämne avgivit utlåtande, varav avskrift bifogas. I allt väsentligt kan länsstyrelsen fortfarande åberopa vad som anförts i nämnda utlåtande.¹

¹ Denna avskrift har ej till utskottet inkommit.

Emellertid synas jämväl ett par uti landsfiskalernas bifogade yttranden framkomna förslag vara förtjänta av närmare utredning och övervägande. Det ena är att för ändamålet använda de befintliga reservpolismännen. Frågan om bestridandet av kostnaderna härför, särskilt för deras förseende med behövliga motorfordon, bör klarläggas. Det andra är att tilldela vägmästare och vägvakter polismans skydd och befogenhet beträffande vägtrafiken. Sistnämnda system skulle antagligen vara för statsverket billigast.

Länsstyrelsen tillstyrker, att i anledning av motionen måtte begäras utredning angående lämpligaste sättet för åstadkommande av erforderlig kontroll över vägtrafiken, vare sig genom anställande av vägtrafikpoliser eller annorledes.

Halmstads slott i landskansliet den 26 mars 1929.

AXEL MÖRNER.

GUNNAR WENNERGHEN.

Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län.

Till riksdagens andra kammars tredje tillfälliga utskott.

Sedan genom kungl. socialdepartementets cirkulär den 22 februari 1929 Kungl. Maj:ts befallningshavande anbefallts att till Eder inkomma med yttrande över en inom riksdagens andra kammare väckt motion, nr 97, angående tillsättandet av trafikpoliser i de olika länen, får Kungl. Maj:ts befallningshavande härmed i ämnet anföra följande.

Att med motorfordonstrafikens starka utveckling särskilda åtgärder numera tarvas för kontroll å efterlevnaden av motorfordonsförordningens och trafikstadgans bestämmelser, torde vara ovedersägligt. Frågan har emellertid sedan åtskilliga år tillbaka varit föremål för beaktande av Kungl. Maj:ts befallningshavande, som i förevarande syfte föranstaltat om särskilda åtgärder.

Sälunda vidtog Kungl. Maj:ts befallningshavande redan år 1924 den åtgärden, att vägvakter och vägmästare i vissa vägdistrikt med stor motorfordonstrafik efter överenskommelse med vederbörande vägstyrelser tilldelades polismans skydd och befogenhet samt erhöilo uppdrag att hålla tillsyn över trafiken å de vägar, där de eljest utövade sin befattning, varjämte Kungl. Maj:ts befallningshavande uttryckligen anmodade vederbörande landsfiskaler att själva eller genom dem underlydande polispersonal å oregelbundna tider verkställa särskild övervakning över vägtrafiken.

På detta enkla sätt kunde en ingalunda värdelös kontroll vinnas. Fullt tillfredsställande var dock icke systemet, och redan år 1925 såg sig Kungl. Maj:ts befallningshavande nödsakad att härutöver söka utfinna mera effektiva kontrollmetoder.

Närmast till hands syntes då ligga att utverka medel för tillsättande av särskilda trafikpoliser för länet, med andra ord att åstadkomma just det kontrollmedel, som med den nu ifrågavarande motionen åsyftas.

Kungl. Maj:ts befallningshavande fann sig emellertid icke böra följa denna riktlinje för frågans lösning. Dels skulle nämligen införande av särskild länspolis med uteslutande uppdrag att syssla med kontroll över vägtrafiken och med beivrande av trafikförseelser bliva synnerligen dyrbar, dels skulle anordningen detta oaktat enligt Kungl. Maj:ts befallningshavandes förmenande icke kunna antagas bliva fullt effektiv. Särskilt den om-

ständigheten, att den trafikerande allmänheten snart nog skulle lära sig igenkänna de fast anställda trafikpolismännen och de motorfordon, dessa hade till sitt förfogande i tjänsten, skulle i hög grad minska möjligheten för polismännen att uppträda överraskande och därigenom bli i tillfälle att anmäla trafikförseelser.

Med hänsyn till dessa omständigheter ansåg sig Kungl. Maj:ts befallningshavande böra giva företräde åt en annan metod, mindre kostbar men dock enligt Kungl. Maj:ts befallningshavandes mening ägnad att giva bättre resultat. Denna metod innebar, att då och då på oregelbundna tider patruller av två personer, ej alltid desamma, skulle, utrustade med polis-mans skydd och befogenhet för uppdragets fullgörande och försedda med vederbörlig polisbricka men utan andra tjänstetecken, av Kungl. Maj:ts befallningshavande utsändas på förhyrd motorcykel med hastighetsmätare än till den ena delen av länet, än till den andra för att övervaka vägtrafiken. Sedan förslag om en dylik anordning framlagts för Kungl. Maj:t med begäran om nödigt anslag, beviljades redan år 1926 medel för ändamålet, och dylika hava därefter årligen, efter förnyade underdåniga framställningar, ställts till Kungl. Maj:ts befallningshavandes förfogande för ändamålet.

Att metoden lämnat ett gott resultat anser Kungl. Maj:ts befallningshavande sig kunna vitsorda. Att den tillika ur prisbillighetssynpunkt är avgjort att föredraga framför systemet med fasta trafikpoliser, torde med tydlighet framgå därav, att den årliga kostnaden icke ens uppgått till 1,500 kronor för detta län. Då Kungl. Maj:ts befallningshavande för patrullfärderna anlitat reservpolismän från Göteborg, har nämligen den direkta kostnaden för statsverket inskränkts till — förutom av polislagens bestämmelser betingade utgifter för polismännens begagnande — hyran för en med hastighetsmätare försedd motorcykel med sidvagn jämte bensinkostnad och försäkringsavgift, allt för en sammanlagd tid av omkring sex veckor årligen, fördelade på olika perioder. Att Kungl. Maj:ts befallningshavande föredragit förhyrande framför inköp av motorcykel har sin grund icke blott däri, att kostnaden härigenom kunnat jämnt fördelas mellan olika år, utan främst däri, att icke samma motorcykel alltid behövt användas, varför patrulleykelns utseende och registreringsnummer kunnat för den trafikerande allmänheten hemlighållas.

Då Kungl. Maj:ts befallningshavande haft god erfarenhet av den sålunda här i länet tillämpade metoden, vilken Kungl. Maj:ts befallningshavande alltjämt förmenar vara lämpligare — åtminstone för detta länet — än det i motionen föreslagna systemet med fasta trafikpoliser, har Kungl. Maj:ts befallningshavande, som förutsätter, att medel även framdeles komma att ställas till Kungl. Maj:ts befallningshavandes förfogande för trafikkontroll efter de riktlinjer, Kungl. Maj:ts befallningshavande förordat, för sin del icke ansett sig kunna tillstyrka motionen i den form den föreligger.

Göteborg i landskansliet den 7 mars 1929.

OSCAR VON SYDOW.

NILS BJÖRKMAN.

Länsstyrelsen i Älvsborgs län.

Till riksdagens andra kammarens tredje tillfälliga utskott.

Genom nådig remiss den 22 februari 1929 har länsstyrelsen anbefallts avgiva yttrande över en inom andra kammaren av herr Lindmark avgiven motion angående tillsättande av trafikpoliser i de olika länen.

Länsstyrelsen har från landsfogden infordrat yttrande, vilket bifogas.

På av landsfogden anförda skäl anser länsstyrelsen, att riksdagen bör avslå motionen.

Vänersborg i landskansliet den 15 mars 1929.

AXEL VON SNEIDERN.

GUSTAF LIDSTRÖMER.

Till Kungl. Maj:ts befallningshavande i Älvsborgs län.

Såsom infordrat yttrande över inom riksdagen väckt motion rörande tillsättande av trafikpoliser i länen får jag vördsamt framhålla, att åtgärder visserligen böra vidtagas för övervakande av efterlevnad utav gällande förordning rörande motorfordon samt vägtrafikstadgan, men, då dylik kontroll torde bli mest effektiv, därest den anordnas på oregelbundna tider och å skilda vägsträckor företrädesvis under sommarmånaderna och merendels av olika personer, som icke äro kända för den trafikerande allmänheten, kan jag icke förorda förslaget om tillsättande av trafikpoliser, en anordning, som för övrigt skulle bli synnerligen dyrbar.

Jag kommer att under närmaste framtiden till Kungl. Maj:ts befallningshavande insända förslag till kontrollanordning uti ifrågavarande hänseende inom Älvsborgs län.

Remisshandlingarna bifogas.

Vänersborg i landsfogdekontoret den 5 mars 1929.

Axel Frändén.

Länsstyrelsen i Skaraborgs län.

Till riksdagens andra kammarens tredje tillfälliga utskott.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 16 februari 1929 har utskottet anhållit om yttrande av samtliga länsstyrelser över en inom andra kammaren väckt motion, nr 97, angående tillsättande av trafikpoliser i de olika länen.

Sedan Kungl. Maj:t i anledning härav genom cirkulär den 22 i nämnda månad till samtliga länsstyrelser anbefallt länsstyrelserna att avgiva och till utskottet överlämna det begärda utlåtandet, får länsstyrelsen i Skaraborgs län, med bifogande av infordrade yttranden i ärendet från landsfogden och vägkonsulenten för länet, härmed vördsamt anföra följande.

Antalet motorfordon i trafik inom länet torde för närvarande bestiga sig till omkring 5,000 automobiler och 1,600 motorecyklar. Linjetrafiken med sådana fordon fördelar sig på 60 huvudlinjer, delvis med avslutande grenlinjer. Dessa förmedla trafiken huvudsakligen mellan vissa städer eller samhällen samt mellan dessa och någon vägknut i trakten. Trafiken pågår i många fall endast med en tur i vardera riktningen å vissa veckodagar

och i andra fall alla dagar i veckan med en å två turer fram och åter. Trafiken besörjes av 139 automobiler, fördelade på 60 ägare. Längden av länets allmänna vägnät utgjorde, enligt statistiska tabellen angående vägväsendet för år 1926, 3,678 kilometer eller 367.8 nymil.

Övervakningen och kontrollen av trafiken å de allmänna vägarna på länets landsbygd utövas närmast av landsfiskalerna med biträde av underlydande fjärdingsman. Under de sistförflutna åren har länsstyrelsen därjämte, i enlighet med anvisning i statsrådets och chefens för kungl. socialdepartementet cirkulär den 6 juli 1926 till samtliga länsstyrelser angående användande av reservpolispersonal för övervakande av motorfordonstrafiken, vid åtskilliga tillfällen anordnat kontroll över denna trafik genom två med motorfordon utrustade polismän, tillhörande Skövde stads poliskår. Sistberörda kontroll eller inspektion, som skett oförberett och på oregelbundna tider samt i huvudsak inriktats på de livligast trafikerade vägarna och andra punkter av allmänna vägnätet, där sådant ansetts nödigt, har visat sig medföra god verkan. Inrättande av särskild trafikpolis, vilken uteslutande och under hela året skulle ägna sig åt trafikkontroll, anser länsstyrelsen för detta läns vidkommande icke av behovet påkallat, utan håller före, att en tillfälligtvis på sätt ovan är nämnt anordnad kontroll vid sidan av övervakningen genom landsfiskaler och fjärdingsmän åtminstone tillsvidare är fullt tillräcklig. Kostnaderna för stadigvarande, enkom för trafikens övervakning avsedd ordningspolis skulle säkerligen komma att bli mycket stora, utan motsvarande nytta. Under inga förhållanden torde det vara lämpligt att, såsom motionären synes åsyfta, låta kostnaderna för den tilltänkta trafikpolisen utgå av automobilskattemedel. Därest statsmakterna återigen skulle vara benägna att av andra medel bevilja ytterligare anslag för polisändamål, finnas enligt länsstyrelsens mening åtskilliga behov, som före det nu ifrågasatta böra tillgodoses.

Under återopande i övrigt av vad landsfogden och vägkonsulenten i ärendet anfört tillåter sig länsstyrelsen hemställa, att förevarande motion icke måtte föranleda till någon vidare åtgärd.

Mariestad å landskansliet den 5 april 1929.

AXEL EKMÄN.

EINAR JOHNSON.

Länsstyrelsen i Värmlands län.

Till riksdagens andra kammarens tredje tillfälliga utskott.

Kungl. Maj:ts befallningshavande, som av Kungl. Maj:t anbefallts att till utskottet avgiva yttrande över en inom riksdagens andra kammare väckt motion, nr 97, angående tillsättande av trafikpoliser i de olika länen, får i anledning härav, efter att i ärendet hava hört landsfiskaler och stadsfiskaler i länet, anföra följande.

Med den betydande omfattning, trafiken och särskilt motorfordonstrafiken å de allmänna vägarna numera erhållit, har tvivelsutan, såsom i motionen framhållits, gjort sig allt starkare gällande behovet av en fullt verksam tillsyn å efterlevnaden av de för denna trafik givna föreskrifter. I följd härav och då det för landsfiskalerna och dem underlydande polismän på grund av de många övriga göromål, som påvila dem och vilka i hög grad taga deras tid i anspråk, icke synes vara möjligt att utöva en mera kontinuerlig upp-

sikt i berörda hänseende, måste det anses vara angeläget att på annat sätt åstadkomma en skärpt kontroll.

Kungl. Maj:ts befallningshavande finner sig emellertid icke kunna biträda det i motionen framställda förslaget om tillsättande av trafikpoliser enligt de i motionen angivna riktlinjer. Motionären synes hava tänkt sig, att de ifrågasatta trafikpoliserna skulle, åtminstone delvis, övertaga landsfiskalernas åligganden i avseende å övervakandet av trafiken å de allmänna vägarna. Så bör emellertid enligt Kungl. Maj:ts befallningshavandes mening icke ske, utan synas landsfiskalerna böra beredas ökad tillgång till *biträde* vid fullgörandet av sina berörda åligganden. Nämnda ändamål torde också kunna vinnas utan de säkerligen mycket avsevärda kostnader, som genomförandet av motionärens förslag skulle betinga.

I yttrande i ämnet den 15 november 1924 till dåvarande statsrådet och chefen för kungl. socialdepartementet har Kungl. Maj:ts befallningshavande uttalat som sin uppfattning, att en mera kontinuerlig kontroll över ifrågasatta trafik lämpligast torde åvägbringas genom särskilda kontrollanter, förordnade av Kungl. Maj:ts befallningshavande och utrustade med polis-mans skydd och befogenhet. I samma yttrande förklarade sig Kungl. Maj:ts befallningshavande icke kunna bestämt ange det belopp, som för berörda ändamål kunde erfordras, men att enligt verkställd överslagsberäkning ett årligt belopp av minst 7,000 kronor torde vara behöfligt.

I anslutning härtill får Kungl. Maj:ts befallningshavande ifrågasätta, att från automobilskattemedel anvisas och ställes till Kungl. Maj:ts befallningshavandes förfogande erforderligt anslag för att bereda Kungl. Maj:ts befallningshavande möjlighet att förordna lämpliga personer — tjänstemän hos länsstyrelse, landsfiskalsaspiranter eller andra — att i egenskap av polismän tid efter annan, enligt vad Kungl. Maj:ts befallningshavande finner lämpligt, biträda vid tillsynen å efterlevnaden av de för trafiken å de allmänna vägarna gällande föreskrifter. För anordningen torde för övrigt i viss mån kunna tjäna som förebild de s. k. flygande besiktningar av besiktningmännen för motorfordon, vilka föreslagits av 1927 års motorfordonssakkunniga i deras den 10 mars 1928 avgivna förslag till vissa ändringar i bestämmelserna rörande automobilbesiktningsväsendet m. m.

Karlstad i landskansliet den 4 april 1929.

ABR. UNGER.

GEORG SAMUELSON.

Länsstyrelsen i Örebro län.

Till riksdagens andra kammars tredje tillfälliga utskott.

Enligt skrivelse från kungl. socialdepartementet den 22 februari 1929 har Kungl. Maj:ts befallningshavande erhållit nådig befallning att avgiva och till utskottet överlämna begärt yttrande över en inom kammaren väckt motion i fråga om tillsättande av trafikpoliser i de olika länen.

Kungl. Maj:ts befallningshavande, som funnit sig böra i ärendet höra magistraterna och landsfiskalerna i länet, får härmed överlämna i anledning härav inkomna yttranden, varjämte Kungl. Maj:ts befallningshavande får för egen del anföra följande.

Frågan om skärpt kontroll å efterlevnaden av gällande bestämmelser om körning med motorfordon har redan tidigare vid upprepade tillfällen varit

föremål för övervägande från det allmännas sida. I detta hänseende torde särskilt böra erinras, att statsrådet och chefen för kungl. socialdepartementet i cirkulärskrivelse till samtliga länsstyrelser den 8 oktober 1924 anmodat dessa att taga nämnda spörsmål i övervägande, därvid statsrådet — efter framhållande att polisorganisationen på landsbygden icke syntes lämna möjlighet till en kontinuerlig uppsikt i sådant hänseende — än vidare anfört, att med hänsyn härtill det syntes vara att förordna, att länsstyrelserna vid vissa tillfällen utsända tjänstemän, utrustade med polismans skydd och befogenhet, för utövande av tillsyn i ifrågavarande hänseende å de vägar, där motorfordonstrafiken vore mest livlig eller där överträdelser av bestämmelserna i fråga eljest mest kunde befaras. I anledning av denna skrivelse avgav Kungl. Maj:ts befallningshavande den 29 november 1924 det yttrande, varav avskrift härjämte bifogas.

Vad i detta yttrande anförts i fråga om behovet av förbättrad tillsyn finner Kungl. Maj:ts befallningshavande sig böra i allt huvudsakligt vidhålla. I den mån den nya polislagen vinner tillämpning även inom de egentliga landsbygdskommunerna medför detta visserligen, åtminstone i regel, en förbättring av den ordinarie polisbevakningen därstädes, men denna lär dock endast undantagsvis bliva av sådan effektivitet, att en mera ingående tillsyn över motortrafiken därigenom kan åstadkommas.

De fåtaliga landsfiskalerna äro ock, såsom i deras förberörda yttranden så gott som enstämmigt framhållas, allt för mycket upptagna av andra göromål för att kunna annat än tillfälligtvis i sammanhang med tjänsteresor eller dylikt utöva någon kontroll i ifrågavarande hänseende.

Att för detta ändamål, på sätt i motionen föreslagits, anställa särskilda trafikpoliser, anser Kungl. Maj:ts befallningshavande dock fortfarande varken erforderligt eller lämpligt. Den avpatrullering av vägarna inom ett vidsträckt län, som kunde av ett par dylika polismän medhinnas, bleve av ganska ringa betydelse i förhållande till den där framgående trafiken och gagnet härav skulle säkerligen icke komma att tillnärmelsevis motsvara de därmed förenade kostnaderna. Att anordna särskild polisbevakning allenast för ett dylikt rent speciellt ändamål synes ock vara varken praktiskt eller förenligt med god hushållning.

Däremot håller Kungl. Maj:ts befallningshavande alltjämt före, att en vid vissa tillfällen på lämpliga platser anordnad polistillsyn — i ungefärlig överensstämmelse med vad i socialministerns ovanberörda cirkulärskrivelse anförts — otvivelaktigt är av behovet påkallad och skulle lända till avsevärt gagn. Såsom förutsättning härför bör dock enligt Kungl. Maj:ts befallningshavandes uppfattning gälla, att ändamålet med en sådan bevakning icke bör vara att upptäcka och lagföra varje minsta försummelse i fråga om föreskrifterna i förordningen om motorfordon eller eljest i sådant hänseende meddelade bestämmelser, utan fastmera att beivra ur allmän trafiksynpunkt verkligt farliga förseelser, såsom onykterhet under förande av motorfordon, vårdslös framfart med mera dylikt.

I enlighet med denna sin uppfattning får Kungl. Maj:ts befallningshavande alltså avstyrka bifall till motionen, men däremot förordna, att lämpligt anslag måtte ställas till de särskilda länsstyrelsernas förfogande för möjliggörande av en på dylikt sätt anordnad tillsyn.

Örebro slott i landskansliet den 5 april 1929.

BROR C. HASSELROT.

ALB. NISSER.

Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Till riksdagens andra kammars tredje tillfälliga utskott.

Enligt cirkulärskrivelse från kungl. socialdepartementet den 22 februari 1929 har Kungl. Maj:t anbefallt Konungens befallningshavande att avgiva och till utskottet överlämna yttrande över en inom andra kammaren väckt motion, nr 97, angående tillsättande av trafikpoliser.

Till fullgörande härav får Konungens befallningshavande anföra följande.

Motorfordonsförordningen torde utan gensägelse vara en av de författningar, vilkas föreskrifter oftast överträdas och motortrafikens olyckslista är skrämmande och säkerligen större än inom något annat område. Den under de senaste åren enormt utökade trafiken motsvaras icke av någon ökad möjlighet för vederbörande myndigheter att effektivt övervaka densamma. Landsfiskaler och fjärdingsmän kunna icke i följd av en mångfald andra tjänsteåligganden ägna erforderlig tid och omsorg åt tillsynen över den rörliga och snabbgående motortrafiken. Å vissa orter inom länet stationerade extra polismän äro i sin verksamhet i huvudsak begränsade till dessa orter och kunna för övrigt, i brist på erforderliga medel till bestridande av omkostnaderna, icke beordras att i någon nämnvärd utsträckning företaga resor för övervakning av motortrafiken.

Då de nuvarande organen för tillsyn över nämnda trafik sålunda äro otillräckliga och då för en erforderlig övervakning erfordras ett särskilt för ändamålet anpassat organ, måste tillkomsten av ett sådant anses synnerligen önskvärd. Konungens befallningshavande vill därför på det livligaste tillstyrka, att anslag varder beviljat för anställning av ett nödigt antal trafikpoliser. Den rörliga och snabbgående trafik dessa poliser skola övervaka förutsätter att de förses med motoreyklar. För Västmanlands län torde två trafikpoliser vara behövliga, försedda med en motoreykel med sidvagn eller hellre en motoreykel utan sidvagn till dem vardera. I flertalet fall lära nämligen för erhållande av full bevisning vid åtal för förekommande förseelser erfordras vittnesmål av två polismän.

Som behovet av trafikpoliser föranledes av den alltjämt tillväxande motortrafiken och då dessa poliser förutom uppdraget att övervaka trafiken även lämpligen kunna anlitas för tillsyn över vägväsendet med åliggande att till vederbörande, bland annat, inrapportera fall, då en omedelbar väglagning är av nöden, torde kostnaderna för trafikpoliserna böra bestridas enbart med bidrag från länets andel av automobilskattemedel. Dessa medel lämna god tillgång därtill och bidragen skola med säkerhet visa sig vara synnerligen väl använda.

Västerås slott i landskansliet den 4 mars 1929.

WALTFR MURRAY.

ALB. NORDBERG.

Länsstyrelsen i Kopparbergs län.

Till riksdagens andra kammars tredje tillfälliga utskott.

Uti skrivelse den 22 februari 1929 har Kungl. Maj:t anbefallt Konungens befallningshavande att till utskottet avgiva yttrande över en inom andra kammaren väckt motion nr 97 angående tillsättande av trafikpoliser i de olika länen.

Med anledning härav får Konungens befallningshavande anföra följande:

Uti skrivelse den 6 juli 1926 har dåvarande chefen för kungl. socialdepartementet fäst länsstyrelsernas uppmärksamhet därå, att reservpolispersonal är avsedd att användas för utövande av kontroll å motorfordons-trafiken. Med stöd av nämnda skrivelse har länets reservpolismän, som äro till antalet tre, och som äro förlagda i Falun, årligen vid ett flertal tillfällen brukats i skilda delar av länet för kontroll å motortrafiken och övervakande av fordonens författningsenliga beskaffenhet. Erfarenheten har därvid ådagalagt, att dessa undersökningar skulle bli mera effektiva, om polismännen varit utrustade med automobiler eller motorcyklar.

Tillika har Konungens befallningshavande under år 1928 anbefallt landsfiskalerna i vissa distrikt att med biträde av vederbörande automobilbesiktningssman och polispersonal vid angivna tider anställa razzior för utrönande, huruvida förbipasserande motorfordons bromsar gävo anledning till anmärkning. I detta sammanhang må erinras, att 1927 års motorfordonssakkunnige uti avgivet betänkande föreslagit vissa föreskrifter för införande av s. k. flygande besiktning av motorfordon genom besiktningsmännen.

Inom detta län hava landsfiskalerna årligen fått avgiva rapporter över sin verksamhet beträffande kontrollen av motorfordonstrafiken. Till upplysning rörande den omfattning, uti vilken kontroll i berörda avseende här i länet utövats, må anföras, att enligt nämnda rapporter under tiden 1 juni—1 september 1928 å länets landsbygd 525 förseelser mot motorförförordningen och vägtrafikstadgan blivit föremål för åtal.

Av den lämnade redogörelsen framgår, att myndigheterna redan nu hava till förfogande personal för kontroll å motorfordonstrafiken, ävensom att här i länet en rätt omfattande kontroll med nämnda personal redan utövas. Vid sådant förhållande föreligger enligt Konungens befallningshavandes åsikt icke för närvarande något behov av tillsättande av särskilda trafikpolis, utan kan en förbättrad kontroll i stället vinnas genom att reservpolisen utrustas med motorfordon och i övrigt, där så erfordras, erhåller en utbildning, som gör densamma bättre ägnad att fylla uppgiften om trafikpolis.

Falun i landskansliet den 3 april 1929.

På länsstyrelsens vägnar:

R. SUNDELIUS.

LARS FERNQVIST.

Länsstyrelsen, Gävle.

Till riksdagens andra kammars tredje tillfälliga utskott.

Såsom anbefallt yttrande över en inom riksdagens andra kammare väckt motion nr 97 angående tillsättande av trafikpolis, får länsstyrelsen, med överlämnande av från Gävle automobilklubb, besiktningsmannen för motorfordon Erland Hedlund samt landsfiskalerna i Skogs, Ljusdals, Arbrå, Hanebo, Söderala, Bollnäs, Järvsö, Bergsjö och Ovensjö distrikt inkomna yttranden i ärendet, för egen del anföra följande:

Länsstyrelsen delar till fullo motionärens mening om önskvärdheten och nödvändigheten av att noggrann kontroll utövas över motorfordonstrafiken och att förseelser mot gällande trafikföreskrifter i görligaste mån beivras. Huruvida detta önskemål i någon större utsträckning skall kunna tillgodoses genom anställande av en eller två trafikpolis inom varje län finner

länsstyrelsen dock vara tveksamt. Väglängderna, särskilt i Norrlands-länen, torde härför vara allt för stora. Såsom redan framhållits i en del till länsstyrelsen avgivna yttranden kommer härtill nödvändigheten av att två personer åtföljas vid inspektioner för att kunna åstadkomma bindande bevisning. För detta län torde således erfordras minst fyra trafikpoliser, två i varje landskap. För undvikande av att den trafikerande allmänheten onödigtvis trakasseras kräves för denna kontroll personer med gott omdöme och stor grannlagenhet, vilka personer icke torde stå till buds utan god avlöning. Kostnaderna för trafikpoliser jämte erforderliga motorfordon, helst automobiler, komma därför med all säkerhet att bli rätt så avsevärda. Utan att vilja förringa den gynnsamma inverkan redan av blotta befintligheten av särskild trafikpolis, utrustad med lämpligt motorfordon, håller länsstyrelsen dock före, att nyttan av trafikpoliser knappast skall komma att motsvara kostnaderna, särskilt om, som väl kommer att ske, den lagligen medgivna hastigheten höjes till 60 kilometer eller eventuellt därutöver.

Länsstyrelsen har tidigare haft under övervägande anställande av trafikpolis, och förordnade jämväl länsstyrelsen för några år sedan därtill en hos länsstyrelsen anställd tjänsteman. Det visade sig emellertid synnerligen svårt att därmed åstadkomma något effektivt resultat, varför förordnandet sedermera icke förnyats.

Till kontrollen över motorfordonstrafiken hör givetvis även övervakandet att i densamma ej insättes motorfordon i icke reglementsenligt skick, men torde dylik tillsyn, förutom av den ordinarie polismyndigheten, som såsom framgår av bilagda kungörelse erinrats om dess skyldighet att åtala brukandet av dylika fordon, lämpligast kunna åstadkommas genom den ifrågasatta s. k. flygande besiktningen av automobilbesiktningsmännen.

På grund av vad sålunda anförts och då ifrågavarande kontroll efter den nya polislagens fullständiga genomförande torde få anses kunna bli något effektivare, anser sig länsstyrelsen för närvarande icke böra tillstyrka förslaget om inrättande av särskilda trafikpoliser.

Gävle slott å landskansliet den 5 april 1929.

På länsstyrelsens vägnar:

ZACHR. NORDIN.

ABR. LÖF.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län.

Till riksdagens andra kammars tredje tillfälliga utskott.

Genom kungl. cirkulär den 22 februari 1929 har länsstyrelsen anbefallts avgiva och till Eder överlämna yttrande över en inom riksdagens andra kammare väckt motion, nr 97, angående tillsättande av trafikpoliser i de olika länen.

Till efterkommande härav får länsstyrelsen med överlämnande av infordrade yttranden i ärendet från landsfogden och landsfiskalerna i länet anförda följande.

Genom ifrågavarande motion synes motionären avse att åstadkomma ett organ, som mera effektivt än den nu tillgängliga polispersonalen på landsbygden kan övervaka efterlevnaden av gällande trafikföreskrifter. Detta organ föreslås i motionen skola utgöras av särskilda trafikpoliser. Ehuru det enligt länsstyrelsens åsikt är av behovet påkallat, att åtgärder till vin-

nande av motionens syftemål vidtagas, vill länsstyrelsen likväl starkt ifrågasätta, huruvida någon nämnvärt ökad kontroll över motortrafiken skall kunna åvägabringas genom tillsättande av en eller två trafikpolisier för varje län. Även om ett något större antal sådana polismän funnes, skulle nämligen berörda kontroll fortfarande till stor del komma att åvila landsfiskalerna och under dem lydande polispersonal. Motionären lär väl icke heller hava tänkt sig, att de lokala polismyndigheterna skulle helt befrias från dylik kontroll. Det föreslagna systemet måste följaktligen medföra en uppdelning av ansvaret för tillsynen över motortrafiken mellan trafikpolisen och den lokala polispersonalen. Detta torde icke komma att bli till gagn för bedrivandet av här ifrågavarande slag av polisverksamhet. Länsstyrelsen vill därför ifrågasätta, huruvida icke motionens syfte bättre och med mindre kostnad kunde vinnas med andra medel, varom i så fall utredning borde företagas. Ett sätt för frågans lösning, som därvid synes böra tagas under övervägande, är beredande av möjlighet för vederbörande polismyndigheter att tid efter annan utsända en därtill lämplig polisman, försedd med motorfordon, för att kontrollera trafiken inom ett visst område. En i enlighet härmed anordnad övervakning över trafiken torde kunna fylla rimliga krav på effektivitet samtidigt som kostnaderna därför icke behöva stiga till några större belopp.

Slutligen anser sig länsstyrelsen böra framhålla att, om — såsom fallet är i ett flertal väghållningsdistrikt här i länet — särskild vägmästare för tillsyn av vägarna inom distriktet anställs av vägstyrelsen, man torde kunna räkna med, att denne iakttagar vägdistriktets intresse genom att hos vederbörande åklagare anmäla förseelser mot bestämmelserna, om högsta tillåtna hjultryck och andra till skydd för vägarna givna föreskrifter.

Härnösand i landskansliet den 20 mars 1929.

På länsstyrelsens vägnar:

OSKAR RUNDQVIST.

RAGNAR STATTIN.

Länsstyrelsen i Jämtlands län.

Till riksdagens andra kammars tredje tillfälliga utskott.

Genom cirkulär den 22 februari 1929 har Kungl. Maj:t anbefallt Kungl. Maj:ts befallningshavande att till riksdagens andra kammars tredje tillfälliga utskott avgiva yttrande i anledning av en av herr Lindmark väckt motion i andra kammaren, nr 97, angående tillsättande av trafikpolisier i de olika länen. I anledning härav får Kungl. Maj:ts befallninghavande, med överlämnande av infordrade yttranden från landsfiskalerna i länet, för egen del anföra följande.

Såsom framgår av de överlämnade yttrandena äro bland landsfiskalerna i länet meningarna ungefär jämnt delade mellan dem, som förorda de ifrågasatta trafikpoliserna, och dem, som helt och hållet eller åtminstone för närvarande avstyrka en sådan organisation. De skäl, som anförts mot densamma äro huvudsakligen att kostnaderna därför skulle bli alltför stora i förhållande till nyttan, att övervakningen med de långa avstånden inom länet skulle bli alltför mycket beroende på tillfälligheter, samt att tillräcklig kontroll kan i stort sett utövas av landsfiskaler och fjärdingsmän, eventuellt med tillhjälp av viss av vägstyrelserna anställd trafikpersonal

t. ex. vägmästare, som skulle erhålla polismans förordnande. Vad hastighetskontrollen angår borde blivande bestämmelser om ökning av det tillåtna hastighetsmaximum avvaktas. Å andra sidan framhålles, att ett bestämt behov av skärpt kontroll över motortrafikanterna redan föreligger, samt att detta behov icke kan fyllas av landsfiskaler och fjärdingsmän på grund av deras myckna kontorsarbete och därför att de ofta sakna tillräcklig motor-kunskap.

Enligt Kungl. Maj:ts befallningshavandes uppfattning föreligger icke för närvarande inom detta län behov av en *permanent* organisation av en eller flera trafikpoliser.

Först och främst måste det framhållas, att — fastän de allmänna vägarna numera till största delen hållas öppna för motortrafik året om — motortrafiken under de egentliga vintermånaderna går ned avsevärt. Dock är det påtagligt, att den under de senaste vintrarna haft tendens att växa jämväl under nämnda period. Under den tid, då vägbanan är snöbetäckt, utövar ej heller trafiken någon nämnvärd inverkan på dess bestånd. Därjämte förefaller det nästan, som om de trafikerandes försiktighet och hänsynsfullhet vore större under den vanskliga vinterkörningen än eljest. Trafikpoliser vintertiden skulle således huvudsakligen få till uppgift att övervaka vinterväghållningens behöriga fullgörande, men denna angelägenhet torde åtminstone tills vidare böra ombesörjas av landsfiskaler och fjärdingsmän.

Även den tid marken är bar, växlar behovet av skärpt kontroll efter trafikens mängd och beskaftenhet, vägbanans förmåga att motstå slitningen genom därå framgående trafik, samt vägens bredd och kurvighet m. fl. omständigheter. Vad särskilt hastigheten beträffar bör anmärkas, att efterlevnaden av blivande hastighetsbestämmelser för omnibusar och lastautomobiler säkerligen behöver bli föremål för tillsyn, även om någon höjning av maximihastigheten genomföres för dem. Beträffande trafiken i allmänhet stegras kontrollbehovet vid vissa tillfällen t. ex. vid helger och större folksamlade möten samt under den egentliga turistsäsongen. Av hänsyn till väghållningen föreligger också ett speciellt tillsynsbehov under de ömtåliga tjällossningsperioderna och andra tider, då trafikförbud kunna erfordras eller eljest särskild försiktighet med hänsyn till hjultryck och hastighet bör iakttagas.

Tills vidare synas därför för detta län följande anordningar kunna skis-seras såsom lämpliga.

Till Kungl. Maj:ts befallningshavandes förfogade ställes årligen ett visst belopp av automobilskattemedel för att användas till avlöning till personer, vilka av Kungl. Maj:ts befallningshavande för särskilt tillfälle eller för viss tid förordnas att såsom polismän övervaka motortrafiken inom länet. Till förrättningsman, som sålunda förordnas, bör utgå dels dagarvode och dels ersättning för motorfordon, (helst motoreykel). Av Kungl. Maj:ts befallningshavande fastställles för varje fall det område, varå övervakningen skall äga rum, och meddelas i övrigt närmare instruktion åt polismannen, vilken jämväl har att till Kungl. Maj:ts befallningshavande avgiva rapport efter slutad tjänstgöring. Till dylikt förordnande bör om möjligt utses den, som är motorkunnig.

Därjämte bör Kungl. Maj:ts befallningshavande äga att mot ersättning i förekommande fall förordna vägmästare i väghållningsdistrikt, i den mån de äro därtill lämpliga och villiga att, var och en i sitt distrikt, övervaka motortrafiken. I avseende å dylikt förordnande bör vägmästare stå omedelbart under vederbörande landsfiskal.

28 *Andra kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande Nr 5.*

Till bestridande av de kostnader, som föranledas av ovan angivna förordnanden, torde för Jämtlands län tills vidare icke behöva beräknas mer än omkring 1,500 kronor årligen. Kostnader för detta ändamål synas böra, i likhet med arvodena till vägkonsulenter påföras varje läns andel av automobilskattemedel.

Östersund i landskansliet den 5 april 1929.

S. LINNÉR

HJ. EURENIUS

Länsstyrelsen i Västerbottens län.

Till riksdagens andra kammars tredje tillfälliga utskott.

Genom skrivelse den 22 sistlidne februari har Kungl. Maj:t anbefallt samtliga länsstyrelser att avgiva och till utskottet överlämna av utskottet begärt yttrande över inom andra kammaren väckt motion nr 97 angående tillsättande av trafikpoliser i de olika länen.

Med anledning härav får Kungl. Maj:ts befallningshavande anföra följande:

Som motionären framhåller ligger det i sakens natur, att det övervakande av efterlevnaden av bestämmelserna i förordningen angående motorfordon och vägtrafikstadgan, som åligger landsfiskalerna, icke kan, med hänsyn till dessa tjänstemäns omfattande arbetsuppgifter i övrigt bliva så noggrant som vore önskvärt. För att övervakande av automobiltrafiken skall bliva verkligt effektivt erfordras nog, att sådant äger rum genom tjänstemän, som ej hava sitt huvudsakliga arbete förlagt å annat område utan kunna uteslutande ägna sig häråt.

Visserligen äga länsstyrelserna rätt att använda den inom länen stationerade reservpolispersonalen för utövande av kontroll å motorfordonstrafiken, men det lär knappast vara möjligt att för detta ändamål disponera denna personal annat än mer tillfälligt. Kungl. Maj:ts befallningshavande får därför för sin del tillstyrka, att beslut fattas om anställande av särskild trafikpolispersonal samt att frågan om sättet och villkoren härför blir föremål för närmare utredning.

Umeå i landskansliet den 28 mars 1929.

NILS G. RINGSTRAND.

GUSTAF HULTMAN.

Länsstyrelsen i Norrbottens län.

Till riksdagens andra kammars tredje tillfälliga utskott.

Av Kungl. Maj:t anbefalld att till utskottet avgiva yttrande över en i andra kammaren väckt motion (nr 97) angående tillsättande av trafikpoliser i de olika länen får länsstyrelsen härmed äran anföra följande.

Motorismens nästan explosionsartade utveckling har här liksom annorstädes fört med sig en stark intensifiering av trafiken, som nog i många fall haft till följd en viss förvirring och oreda och därför påkallar skarpt uppmärksamhet från ordningsmaktens sida. I den mån förhållandena hinna att stabilisera sig, torde det väl kunna antagas, att bättre reda och ordning kommer att inträda av sig själv, men under den nuvarande övergångs-

perioden föreligger uppenbarligen ett starkt behov av skarpare poliskontroll för att förhindra trafikens urartning och länka utvecklingen in på sunda banor. Länsstyrelsen har också i olika sammanhang fäst polismyndigheternas uppmärksamhet på angelägenheten av att ägna större intresse åt denna gren av polisverksamheten.

Det är nämligen länsstyrelsens uppfattning, att trafikkontrollen i största möjliga utsträckning bör handhas av den ordinarie lokala polisen. Denna är bäst insatt i förhållandena å respektive orter och besitter därmed också de största förutsättningarna för att kunna ingripa på den rätta punkten och åt kontrollen giva nödig kontinuitet. En »flygande» kontroll blir alltid mer eller mindre schematisk och slumpartad och kan icke utan orimliga kostnader ersätta den kontinuerliga övervakningen av trafiken genom lokalpolis. Tillskapandet av en särskild trafikpolis för länet torde icke kunna undgå att få till följd ett minskat intresse och försvagad ansvarskänsla vis à vis trafiken hos den lokala polisen. En sådan konsekvens vore givetvis synnerligen olycklig, och länsstyrelsen kan därför icke tillstyrka en dylik anordning.

Härmed har länsstyrelsen för ingen del velat bestrida, att flygande kontroll mången gång kan vara synnerligen nyttig, och länsstyrelsen har även i några fall medverkat till att här i länet anordna sådan. Därvid har använts polismän ur Luleå stads poliskår, som frivilligt anmält sig, och kostnaderna hava bestritts ur anslaget till särskild polisstyrka på landsbygden. Sedan numera polislagen vunnit tillämpning inom flertalet landskommuner, torde det emellertid möta hinder att för ifrågavarande ändamål använda polisanslaget, och det synes därför länsstyrelsen önskvärt, att särskilda medel, förslagsvis för Norrbottens län 1,000 kronor per år, anvisas för bestridande av resekostnaderna vid särskilt anordnad flygande trafikkontroll. Någon särskild personal är däremot åtminstone för Norrbottens län icke behöfelig. De av staten helt avlönade kriminalkonstaplarna, vilka hittills endast obetydligt tagits i anspråk för kriminalpolisverksamhet utom sin stationsort, torde utan olägenhet kunna vid förefallande behov användas för här ifrågavarande uppgifter, och i övrigt torde fortfarande frivillig personal i nödig utsträckning stå till förfogande.

Luleå i landskansliet den 28 februari 1929.

A. B. GÄRDE.

ARVID LIDÉN.

Kungl. Automobil Klubben.

Till riksdagens andra kammars tredje tillfälliga utskott.

Kungl. Automobil Klubben, som satts i tillfälle att avgiva yttrande över en av herr Lindmark i andra kammaren avgiven motion angående tillsättande av trafikpoliser i de olika länen, har härmed äran anföra följande.

Erfarenheten från andra håll, där systemet med trafikpolis praktiserats, ger vid handen, att trafikpolisen varit ett irritationsmoment och att den icke infriat förhoppningen att bidra till trafikulturens höjande. I stället för att beivra vårdslös framfart, brott mot trafikreglerna etc., har trafikpolisen måst koncentrera sig på kontroll av hastighetsbestämmelserna, körkort, skyltar och dylikt eller med andra ord förseelser, som i och för sig

spela en relativt underordnad roll, då det gäller en välordnad trafik. Skulle trafikpolisen ha någon uppgift att fylla, skulle verksamheten först och främst finna stöd i gällande motorförordning, varjämte vederbörande trafikpoliser måste besitta icke blott stor kompetens och fackkunskap utan jämväl god omdömesförmåga.

För övrigt kan starkt ifrågasättas lämpligheten av att inrätta en dylik institution, då förordningen för närvarande är under omarbetning och det nya förslaget förmodligen kommer att föreläggas nästa års riksdag för behandling. Klubben tillåter sig i detta sammanhang framhålla, att i det betänkande, 1927 års motorsakkunniga redan framlagt beträffande besiktningsväsendet, har föreslagits införande av s. k. flygande besiktning med uppgift att å landsvägarna ingripa mot bristfällig materiel.

På grund av vad ovan anförts får Kungl. Automobil Klubben anhålla, att denna fråga tills vidare måtte bordläggas i avvaktan på förslag till ny motorfordonsförordning.

Stockholm den 26 mars 1929.

För Kungl. Automobil Klubben:

A. NORLANDER.